

APEL privind lipsa de transparență în procesul de adoptare a modificărilor și completărilor la Codul Electoral referitor la alegerile Președintelui R.Moldova

La 4 martie 2016 Curtea Constituțională a adoptat Hotărîrea[\[1\]](#) prin care a declarat neconstituțională Legea nr.1227 din 21 septembrie 2000 de modificare a Codului Electoral cu revigorarea prevederilor care au făcut obiectul abrogării, în mare a Titlului IV „Alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova”.

La 18 martie 2016 Parlamentul a aprobat o hotărîre prin care a constituit[\[2\]](#) un grup de lucru responsabil de elaborarea unui proiect de lege cu privire la modificarea și completarea Codului electoral în conformitate cu hotărîrea Curții Constituționale nr. 7 din 4 martie 2016, în vederea asigurării exercitării de către poporul Republicii Moldova a dreptului de a-și alege Președintele prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

La 7 aprilie 2016 în Parlament de către grupul de lucru creat la 18 martie 2016 a fost înregistrat proiectul[\[3\]](#) nr.144 privind modificarea și completarea Codului Electoral nr.1381 din 21 noiembrie 1997. Proiectul legii vine să revigoreze Titlul IV „Alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova” în urma deciziei corespunzătoare a Curții Constituționale precum și să ajusteze normele revigorate la

prevederile curente ale Codului Electoral.

La 14 aprilie 2016 Parlamentul a votat în primă lectură proiectul nr.144 din 7 aprilie 2016. Tot atunci în cadrul dezbaterilor s-a decis trimiterea textului respectiv pentru expertizare la Comisia de la Veneția. În cadrul ședinței[4] Comisiei de la Veneția din 10-11 iunie 2016 urmează a fi adoptat opinia consultativă asupra textului proiectului de lege nr.144 votat în prima lectură de către Parlament.

Organizațiile semnatare menționează că pe parcursul procesului de elaborare și adoptare în prima lectură a proiectului de lege menționat nu a fost organizată nici o dezbateri și nici o consultare publică. La fel, organizațiile semnatare atrag atenția că autoritățile publice, în speță Parlamentul, au obligația de a consulta cetățenii, asociațiile de profil, alte părți interesate în privința proiectelor de acte normative, administrative care pot avea impact social, asupra modului de viață și drepturilor omului. Din punctul de vedere al semnatarilor restabilirea dreptului cetățenilor de a-și alege direct Președintele este viciată prin lipsa de transparență în procesul de adoptare a legislației prin care acest drept va fi realizat în practică.

Mai mult ca atât, organizațiile semnatare menționează că textul proiectului de lege nr.144 este imperfect și urmează a fi completat cu prevederi care să clarifice și să reglementeze următoarele aspecte:

- Sursele, plafoanele și mecanismul de finanțare a grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor;
- Interdicțiile legale dar și responsabilitatea candidatului ori a grupului de inițiativă în cazul admiterii încălcărilor de la procedurile de activitate legală sau finanțare;
- Mecanismul de raportare a activității grupurilor de inițiativă, inclusiv pe segmentul acumulării surselor financiare dar și cheltuire a acestora;

- Responsabilitatea partidelor politice în cazul aditerii abaterilor financiare de către grupurile de inițiativă create de acestea;
- Clarificarea locului și rolului grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor și a membrilor acestuia în procesul electoral;
- Depunerea de către sau împotriva grupurilor de inițiativă a contestațiilor pentru acțiunile sau inacțiunile întreprinse.

Lipsa unor reglementări clare poate vicia procesul de alegere a Președintelui și pot servi drept motiv pentru numeroase acuzații cu caracter politic între diverși actori și/sau concurenți electorali. Mai grav, lipsa unor reglementări explicite poate favoriza finanțarea netransparentă a campaniei de colectare a semnăturilor și/sau utilizarea campaniei de colectare a semnăturilor drept parte a campaniei de agitație electorală mascată.

În context, organizațiile semnatare solicită conducerii Parlamentului și/sau grupului de lucru care a elaborat proiectul de lege, să organizeze o dezbatere publică a proiectului în care să fie prezentată opinia autorilor proiectului, poziția și avizul Comisiei de la Veneția precum și să fie auzită și ascultată poziția organizațiilor societății civile, partidelor politice extraparlamentare cu privire la proiectul de lege menționat. Mai mult, organizațiile semnatare își anunță deschiderea de a facilita procesul de dezbatere publică a respectivului proiect de lege prin oferirea de spațiu neutru și suportului logistic necesar organizării unui eveniment public în acest sens.

Chișinău,
9 iunie 2016

Persoana de contact: Pavel Postica, Director de Program,
Asociația Promo-LEX, tel.069165154, e-mail:
postica_pavel@yahoo.com

Semnatari:

1. Asociația Promo-LEX
2. Fundația Est-Europeană
3. IDIS Viitorul
4. CALM
5. IPRE
6. Centrul pentru Jurnalism Independent
7. Asociația Presei Independente
8. Fundatia pentru Dezvoltare
9. BPW Moldova
10. „Terra-1530”
11. CPD
12. Coalitia pentru Alegeri Libere si Corecte
13. Asociația Bios
14. Centrul de Resurse DIALOG-Pro
15. EcoContact
16. Centrul „Acces-info”
17. ADR "Habitat”
18. ADEPT
19. CRJM
20. Transparency Moldova
21. REC Moldova
22. Uniunea organizațiilor invalizilor din Republica Moldova
23. Mișcarea Ecologistă din Moldova
24. Asociația Micului Business(AMB)

[1]

<http://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=558&l=ro>

[2]

<http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/3131/language/ro-R0/Default.aspx>

[3]

<http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/3166/language/ro-R0/Default.aspx>

[4]

[http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PL-0J\(2016\)002ann-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PL-0J(2016)002ann-e)